

Tijdschrift voor Tandheelkunde

AUG./SEPT. 1936 XLIII JAARGANG AFLEVERING 8/9

REDACTIONEEL
GEDEELTE

HET CONGRES TE WEENEN

De vooruitgang der tandheelkundige wetenschap gedurende de laatste decennia over vrijwel de geheele linie, heeft de aandacht getrokken, niet alleen van de artsen, maar ook van de Overheid en in ieder beschaafd land is thans dan ook de tandheelkundige verzorging van het volk aan de orde, in haar ontwikkeling slechts gestuit door economische dwangposities.

Die vooruitgang is niet een vanzelfsprekend iets geweest, maar te danken aan den noesten arbeid van een groot aantal vakgeleerden en geniale practici en zeker niet minder aan de intensieve internationale samenwerking, die sedert den oorlog deze werkers verbindt.

Een van de methoden daartoe is de groote vijfjaarlijksche bijeenkomst, die de tandartsen uit alle landen der aarde bijeenbrengt, eenerzijds om te hooren en te zien wat er sinds de afgelopen periode is bereikt, anderzijds — voor de kleinere schare — om vriendschappen te vernieuwen of te maken en door onderlinge samenspreking nieuwe energie te putten voor den voortgang van den arbeid!

De opgave van de Fédération Dentaire Internationale (de schepping van Charles Godon in 1900), het lichaam dat deze Congressen voorbereidt, is derhalve die bijeenkomsten zóó te organiseeren dat het grootste nuttig effect wordt bereikt.

Het Parijsche Congres van 1900 was daartoe een ernstige poging. St. Louis volgde in 1904; dan kwam Berlijn aan de beurt in 1909, terwijl Londen in Aug. 1914 de deuren van het Congres moest sluiten door het uitbreken van den oorlog.

In 1921 werd het internationale contact hersteld en kwam Dr. Kirk met de uitnoodiging het volgende Congres te Philadelphia te houden in 1926.

Een nieuwe generatie moest toen langzamerhand het werk van de oudere overnemen en Amerika was te ver weg dan dat toen van Europa uit veel invloed op den gang van zaken kon worden geoefend.

En zoo bleek Philadelphia meer een Amerikaansch Congres met een aantal buitenlanders, dan een internationale tandheelkundige bijeenkomst van de eerste orde.

Toch was er in die jaren belangrijk voorbereidend werk verricht, men had elkaar leeren kennen en waardeeren, de onderscheiden Commissies waren aan het werk gezet, Statuten en Reglementen der F.D.I. herzien, conform aan nieuwe behoeften en zoo kon in deze samenstelling verwacht worden dat het Congres te Parijs in 1931 aan hooge eischen zou voldoen.

Deze verwachting is ongetwijfeld bewaarheid geworden. Onder de kranige aanvoering van Georges Villain vond onder enorme belangstelling het Congres plaats, dat in de eerste plaats volkomen recht deed wedervaren aan de zoo noodzakelijke internationaliteit en dat door het laten uitbrengen van rapporten die van te voren waren rondgezonden aan daartoe aangewezen discussieleiders een zekere eenheid trachtte te brengen in de anders zoo onoverzichtelijke veelheid der voordrachten.

En dan was er het feit, dat àl deze voordrachten, — in vier talen — voor het begin van het Congres in druk, in handen der leden kwamen, in stede van eerst geruimen tijd na afloop te verschijnen.

Dat deze enorme arbeid niet nòg vroeger gereed was en aan de leden rondgezonden, vond zijn oorzaak in het niet op tijd zijn van vele sprekers, waardoor de publicatie aanzienlijk werd vertraagd.

Nà Parijs beschikte men eindelijk over een aantal personen

met voldoende ervaring om het Congres te Weenen nóg beter te organiseeren.

In de eerste plaats werd besloten de vrije voordrachten te laten vervallen, omdat de internationale waarde veelal te gering was en de controle daarop ontbrak, ook omdat er daardoor een te véél ontstond waardoor de kwaliteit in de kwantiteit verloren ging.

Insteede daarvan werd het Congres in 15 Secties verdeeld, waarvan er drie per dag vergaderden, zóó uiteenlopend verdeeld, dat de interesse der leden zoo min mogelijk in het gedrang zou komen.

's Morgens werden referaten gehouden over de vorderingen der laatste vijf jaren door internationale autoriteiten, 's middags werden tafeldemonstraties en filmvoorstellingen gegeven door al degenen, die zich daartoe bij hunne nationale comité's hadden opgegeven.

De voordrachten geschieden in een der Congressalen, terwijl koptelefoons voor de vertaling zorgden voor hen, die de taal van den spreker niet machtig was.

De publicatie der voordrachten zou eenige maanden tevoren den leden worden toegezonden.

Dit laatste — bij uitstek belangrijke — onderdeel der organisatie is helaas niet tot uitvoering kunnen komen.

Ofschoon ditmaal *alle* referaten tijdig in handen van den Secretaris waren, beletten de politieke omstandigheden het tijdig drukken.

De toestand in Europa immers was sinds begin 1936 dermate onzeker, dat het allerminst buitengesloten moest worden geacht dat dit Congres het lot zou ondergaan van het Londensche in 1914 en in dat geval zouden de zeer hooge drukkosten door de Congresmiddelen niet worden gedekt en de Oostenrijksche professie voor een finantieele débâcle staan.

Toch besloot het Oostenrijksche Comité het er op te wagen en gaf order tot drukken. Twee dagen later volgde de militaire bezetting van het Rijnland en een aanzienlijke verscherping van de Europeesche situatie. Men gaf tegenbevel. Toen na eenige weken het ergste gevaar voorbij scheen, was het te laat alles nog bijtijds klaar te krijgen en werd besloten tot druk in de oorspronkelijke taal van den schrijver en met

uiterste inspanning slaagde men erin deze publicatie juist voor het Congres gereed te krijgen.

Een en ander was derhalve de oorzaak dat de meest belangstellenden niet in staat waren van te voren van de referaten kennis te nemen en dit kwam uiteraard de discussie niet ten goede.

Behoudens echter deze door force majeure veroorzaakte tegenslag is alles volgens bestek en teekening verlopen en zullen de organisatoren van het Congres dat in 1941 in Londen zal worden gehouden zich hebben af te vragen of er voor hen nog te veranderen en te verbeteren zal vallen.

Het geheel overziende, zal dit slechts op weinig onderdeelen behoeven te geschieden.

Wetenschappelijke en industriële tentoonstelling voldeden aan alle te stellen eischen, wat de eerste betreft is men trouwens aangewezen op hetgeen wordt aangeboden, in Weenen evenals in Philadelphia en Parijs waren vele Universiteiten met belangrijk materiaal verschenen. Als gewoonlijk ontbrak Utrecht; heeft het werkelijk niets mede te delen? Gezien het aandeel dat ons land neemt in de internationale tandheelkunde, gezien ook het groote aantal Nederlandsche deelnemers aan deze Congressen, is het bij voortdoring volslagen afwezig zijn van alle belangstelling van onze eenige tandheelkundige Universiteit een feit, dat door vele Hollanders als beschamend gevoeld wordt. Laten we hopen, dat het over vijf jaren anders zal zijn.

Naast de tentoonstellingen waren er de demonstraties. Ook hieraan valt bijna niet te verbeteren. Dat zelfs bij deze boven alle lof verheven organisatie het gedrang bij sommige tafels het velen niet gemakkelijk maakte wat te zien en te hooren, lijkt ons onvermijdelijk. Anderzijds was er zóóveel, dat men zich elders schadeloos kon stellen, alles volgen is inderdaad niet mogelijk.

Dan blijven over de voordrachten. Hier was door de schifting reeds enorm veel bereikt. Wanneer het een volgend maal mogelijk is de referaten twee maanden te voren rond te zenden, kan de voorlezing geheel vervallen en alleen een resumé gelezen worden, dat niet langer dan vijf minuten behoeft te duren. Wanneer dan in het debat door de officieele

sprekers de strijdpunten naar voren worden gebracht, zal men eindelijk kunnen bereiken, dat inderdaad het grootst mogelijk nuttig effect wordt getrokken uit het feit dat zoovele gezaghebbende internationale autoriteiten aanwezig zijn en zal het voor de toehoorders een bij uitstek belangwekkende gedachtenwisseling kunnen wezen.

Wanneer het verder gelukt een internationaal tijdschrift te stichten, dat jaarlijks door referaten over al deze gebieden door bekende werkers een dergelijke discussie zou inleiden, dan zou daarmee de voorbereiding voltooid zijn en de tandheelkunde zich een organisatie hebben geschapen, waarop ieder ander wetenschappelijk beroep afgunstig zou kunnen zijn!

Ten slotte nog iets over den eindindruk. In Parijs trof — na Philadelphia — de invloed van de wetenschap, het verdwijnen van de zuivere empirie. Deze indruk is in Weenen nog versterkt. Niet alleen dat de referaten voor het grootste gedeelte op hoog wetenschappelijk peil stonden, doch ook de demonstraties lieten voor het meerendeel niet alleen het h^oc, maar ook het waar^om zien.

Voor het overige stond het tevens heel sterk in het teeken van de prophylaxis.

Wie een dergelijk Congres vergelijkt met de opvattingen van nog geen kwart eeuw geleden, zal begrijpen waarom in de sluitingszitting slechts *eene* resolutie werd aangenomen, waarvan de officieele tekst luidt:

Der neunte Internationale Zahnärzte Kongress in Wien 1936 fasst folgenden Entschluss:

„Im Interesse der Volksgesundheit soll grundsätzlich zur Zahnbehandlung der Bevölkerung — wenn nötig nach Ablauf entsprechender Uebergangszeit — in Hinkunft nur ein mit weitgehenden medizinischen Kenntnisse ausgestatteten Zahnärztstand mit akademischer Ausbildung befugt sein.“

Wie deze vorming niet gehad heeft, of zich haar niet heeft eigen gemaakt, zal niet in staat zijn, de ontwikkeling van de tandheelkunde ook maar bij benadering bij te houden!

NORD,
OFFICIER IN DE ORDE VAN ORANJE-NASSAU

Het is geen alledaagsche gebeurtenis, dat aan een tandarts een koninklijke onderscheiding ten deel valt. Hooge ambten, waartoe tandheekkundige bekwaamheden den weg effenen, zijn er niet en belangrijke betrekkingen, welker bekleeders uit hoofde van hun functie eerder de aandacht der Regeering trekken, zijn zeer gering in aantal. Het behoeft ook geen be-
toog, dat b.v. het nastreven van een perfecte cervicale rand-
sluiting, hoe belangrijk ook als verrichting en als uiting van
hooge professioneele standaard en standing, niet een factor
is, die tot officieele erkenning van verdienste zou kunnen
leiden. Daarvoor onttrekt het zich, gelijk elke goede tandheel-
kundige praestatie, aan niet-deskundige waarneming en
waardeering. En als — wat niet zelden voorkomt — de be-
wijzen van professioneelen ijver zichtbaar zijn of in het oog
loopen, dan is de verdienstelijkheid gemeenlijk ver te zoeken.

Neen, er zijn andere kwaliteiten noodig om persoonlijke
importantie en de waarde ervan voor de gemeenschap
uitgedrukt te zien in een onderscheiding, gelijk de hoofd-
redacteur werd waardig gekeurd. De Orde van Oranje-
Nassau strekt, blijkens haar omschrijving, tot vereerende
onderscheiding van Nederlanders of vreemdelingen, die zich
jegens de Koningin en den Staat of jegens de maatschappij
op bijzondere wijze hebben verdienstelijk gemaakt.

Men behoeft niet te zijn nourri dans le serail om de over-
wegingen te kunnen nagaan die de Regeering er toe hebben
geleid om de verdiensten van den voorzitter onzer Maat-
schappij (met een groote M) jegens de groote maatschappij
(met een kleine m) aldus te honoreeren.

Den meesten onzer is het professioneele leven binnen de landspalen voldoende bevrediging hunner behoefte aan collegialen omgang. Dat daarnaast een wijdvertakt net geweven is van internationale relaties tusschen vakgenooten, is te danken aan het werk van betrekkelijk weinigen, naar wier gevoelen de belangen van het beroep, niet alleen bepaald worden door de staatkundige grenslijnen. De moderne verkeersmogelijkheden hebben het onderhouden van een vrij intensief beroepsmatig contact in Europeesche en zelfs intercontinentale dimensies bevorderd. Men mag zulks ten deele beschouwen als een persoonlijke bevrediging van cosmopolitische verlangens, niettemin moet het nationaal belang ervan geenszins worden onderschat. Men denke daarbij niet in de eerste plaats aan het engere beroepsprofijs dat gebaat is bij een uitwisseling van wetenschappelijke verworvenheden, welke uitwisseling — in den vorm van voordrachten van vooraanstaande buitenlanders — door de bemiddeling dier collega's wordt bevorderd en vergemakkelijkt. Van meer belang is dat zij in de oogen hunner buitenlandse connecties min of meer de vertegenwoordigers zijn van het volk waartoe zij behooren en de gevoelens jegens die personen blijven nooit zonder gunstigen invloed op de waardeering van het land hunner herkomst. In en door zijn functie van algemeen secretaris van de F.D.I. is N o r d een invloedrijke en gezaghebbende figuur in het wereldverband der georganiseerde tandheelkunde. Het Maartnummer van dit Tijdschrift legt van een en ander getuigenis af.

Dat tenslotte de onderscheiding N o r d is verleend in zijn hoedanigheid van voorzitter der Maatschappij, geeft reden tot bijzondere voldoening. Afgezien van de erkenning zijn er verdiensten ten deze blijkt er uit, dat de Regeering de beteekenis onzer beroepsorganisatie voor de gemeenschap niet miskent.

Wanneer het optreden van de Maatschappij naar buiten mede aanleiding mag zijn geweest om haar te eeren met een onderscheiding van haar voorzitter, dan komt van die eer tevens een belangrijk deel toe aan de medewerkers achter de schermen, die bij de bemoeiingen van velerlei aard hun belangeloos aandeel in de daaraan verbonden werkzaamheden hebben genomen.

* * *

B.

Gaarne laten wij hieronder nog een enkel woord volgen van den Heer J. A. Salomons, secretaris van de Ned. Maatsch. t. bev. der Tandheelk.:

Het ligt ons allen nog versch in het geheugen hoe, nu ruim 5 maanden geleden, de vertegenwoordigers van de voornaamste landen der wereld zich hebben opgemaakt om Charley F. L. Nord in woord en geschrift te huldigen bij zijn zilveren jubileum als tandarts.

Thans heeft het H.M. de Koningin behaagd, op voordracht van den Minister van Sociale Zaken, aan onzen collega en vriend Nord het Officierskruis in de Orde van Oranje-Nassau te verleen.

In het Jubileum-nummer van het Tijdschrift voor Tandheelkunde had ik gelegenheid Nord's groote verdiensten als „Maatschappij-man" uitvoerig te schetsen, zoodat ik mij ontslagen acht van de taak hierop thans verder in te gaan.

Het behoeft wel geen betoog hoe zeer wij ons verheugen in deze voor Nord zoo eervolle en in alle opzichten verdiende onderscheiding en het is mij dan ook een eer en genoegen, hem, namens onze professie, met deze koninklijke onderscheiding, de hartelijkste gelukwensen aan te bieden.

Waar deze onderscheiding Nord werd verleend in zijn kwaliteit van Voorzitter der Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde stemt het ons tot groote erkentelijkheid, dat onze Regeering, juist nu, hierdoor mede getoond heeft waardeering te koesteren voor het sociale werk onzer Maatschappij, dat, zonder zijn ambtsvoorgangers te kort te willen doen, in de laatste jaren, onder de bezielende leiding van haar huidigen Voorzitter, is tot stand gebracht.

Wij hopen en vertrouwen dan ook, dat deze onderscheiding voor Nord een stimulans moge zijn, zich in de naaste toekomst nog niet aan die leiding, waarin hij in deze moeilijke tijden zoo noode kan worden gemist, te onttrekken. — „Noblesse oblige."

J. A. SALOMONS,

Secretaris.

Bussum, September 1936.